

האיירה פניך על עבודך

יצא לאור ע"י

מערכת ברסלב

החומר הנשמה של
מבקשי ה' בארזי הברז
שג' רבינו הקדוש
רבי נתמן מברסלב זי"ע

שנת תשפ"ד

ויקרא - זכור

אני לא מרגיש, אבל אני מאמין!

אמור מעתה - ההסתר היא ההסתרה של פני השם, של הארת פניו וקרבתו, כמו שכתוב מפורש: "הסתר אסתיר פני". והגילוי הוא האמונה באהבתו.

במה מתבטאת האמונה באהבתו? בתפילה, בפניה אליו תמיד ובכל מצב. ממש כמו אסתר שגם שם, בבית הערל והטמא, בבית הצלמים, פנתה אל השם יתברך בתחינה ובתפילה. למרות הרגשתה הקשה שהשם יתברך עזב אותה, היא עדיין מאמינה במציאותו ואהבתו, ודווקא אליו היא פונה ושואלת בכאבה: "למה עזבתני"?

זוהי מגילת אסתר. זהו גילוי ההסתרה. להאמין שה' איתי ואוהב אותי ולפנות אליו. גם אם לא מבינים, גם אם לא מרגישים.

כשנחלשים באמונה בטוב ה', הלב נסגר והפה נסגר. וכשמאמינים בטוב ה', הלב והפה נפתחים, גם בבית אכשוורוש.

והאמונה הזאת, שפותחת את הפה אל השם יתברך בכל מצב, היא היא מפלת המן!

"וזהו גם כן בחינת לקיחת אסתר לבית אכשוורוש שאז צעקה א-לי א-לי למה עזבתני כמו שאמרו רז"ל (מגילה ט"ז). ועל ידי זה היה מפלת המן עמלק, שהוא תוקף וזהמת הסטרא אחרא. הכל בבחינת הנ"ל, כדי להורות לישראל שגם במקומות המסתופנים יציקו אל ה' ויחפשו ויבקשו אותו. וכמו שעשו אז מרדכי ואסתר, שכנסו את כל היהודים לזעוק הרבה לה'. וכן צריכין בכל דור ודור בכלליות ישראל ובפרטיות כל אחד ואחד לבקש תמיד את השם יתברך בכל מקום שהוא ולזעוק בכל עת להשם יתברך בבחינת מבטן שאול שיוענת, ואל יתייאש מן הצעקה ובקשה לעולם עד ישיקף וירא ה' משמים" (ליקוטי הלכות נשיאת כפים הלכה ו' אות ט').

והאמונה הזאת - שהשם תמיד איתי, תמיד שומע תפילתי - היא היא מקור ושורש שמחת פורים, כדברי מוריניו הרה"ק רבי נתן זיע"א: "זוהי בחינת גודל שמחת פורים, כי זה עיקר השמחה כשזוכין לידע בבירור שהשם יתברך שומע תפילותינו תמיד, כאשר שמע תפילתנו בימי מרדכי ואסתר כמו שכתוב: "אגילה ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי" וכו' על ידי זה אנו בטוחים שגם עתה ישמע את שוועתנו בכלל ובפרט כמו שכתוב "ואני בחסדך בטחתי גל לבי בשוועתך" (ליקוטי הלכות הפקר ונכסי הגר הלכה ד' אות ט').

מאמינים שה' אוהב וקרוב ואנחנו רצויים בעיניו מאד. גם כשאנחנו מרגישים בכל העוצמה את ההיפך הגמור.

גם אם לא 'נרגיש' קרובים, אנחנו 'נאמין' שאנחנו קרובים. לא 'נרגיש' רצויים, אבל 'נאמין' שאנחנו רצויים.

לא 'נרגיש' ערך, אבל 'נאמין' שבאמת יש לנו ערך עצום.

לא תמיד צריכים להרגיש, כי העיקר הוא הרצון והעשייה הקדושה, ואילו להרגיש חיות, זה סיעתא דשמיא מיוחדת. ולפעמים מן השמיים מסבבים שלא ירגיש שום טעם בעבודה, וזהו עיקר התיקון שרוצים בו...

אנחנו רוצים את השם יתברך ומאמינים בקרבתו גם כשהוא מראה כאילו אינו רוצה בנו ורחוק מאיתנו.

אנחנו מאמינים באהבתו גם כשאנחנו לא מרגישים אותה.

וזאת היא העבודה הגדולה של צדיקי הדורות, לגלות גם למי שלא מרגיש: 'ה' עימך ואל תירא ואל תפחד ואל תחת, כי הוא יתברך עמך ואצלך וקרוב לך ממש" (ליקוטי מוה"ר תניא תורה ט"ח). לא עזב ולא עזב, לא שונא ולא אויב. תמיד היה והווה ויהיה, קרוב וידיד ואוהב. וכלשון מוריניו הרה"ק רבי נתן זיע"א: "בוודאי השם יתברך טוב לכל בכל עת, וכבר עזר לו הרבה ובוודאי לא יעזוב אותו גם עתה" (עלים לתפוח מתב רכ"ח).

חז"ל שואלים: "אסתר מן התורה מניין?" ועונים: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" (דברים ל"א י"ח).

אבל כולנו הרי מאמינים שיש בורא. אז מה זה אמר בעצם שהשם יתברך נסתר?

"אמר רבי יהודה: אילו היו יודעים בני האדם את גודל האהבה שאוהב הקדוש ברוך הוא לישראל - היו שואגים ככפירים לרדוף אחריו" (וזהו חלק ב' דף ה').

מה שנסתר זה גודל אהבת השם יתברך לעמו ישראל!

אריכות הגלות והצרות הרבות שפקדו ופוקדות את עמנו ואת כל אחד מאיתנו, מכניסים בלב 'הסתרה', כאילו כביכול השם לא איתנו, כאילו הוא לא מתעניין בנו ובמעשינו. ואלו הם ממש דברי הבלע של המן הרשע לאכשוורוש: "ישנו עם אחד" (אסתר ג' ה'). שפירושהו חז"ל: "אלוקיהם ישן" חלילה (אסתר רבה פ"ט פ"ה ז).

גם רביה"ק מתאר את הרגשות הקשים שפוקדים את מי שרוצה להתקרב לשם יתברך בדיק באותו אופן שהמן רוצה להכניס בליבנו: "נדמה לו, כאילו אין השם יתברך וסתכל עליו כלל, ואין רוצה כלל בעבודתו. ואין פונה אליו כלל, כי הוא יתברך אין רוצה בו כלל" (ליקוטי מוה"ר תניא תורה רכ"ח).

אבל רביה"ק מסיים שם ואומר שהאמת היא אחרת ממה שמרגישים.

אלוקי ישראל הוא אלוקים חי וקיים, ער וצופה, רואה וקרוב. כי השם יתברך מלא רחמים ורוצה בעבודתך מאד. "הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל!" (תהלים קכ"א ד').

למה א"כ אנחנו לא תמיד מרגישים את זה?

כותב הגה"ח רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א: "יש כלל בעבודת השם, שלא תמיד צריכים להרגיש. כי העיקר הוא הרצון והעשייה הקדושה, ואילו להרגיש 'חיות', זה סיעתא דשמיא מיוחדת, ולפעמים מן השמיים מסבבים שלא ירגיש שום טעם בעבודה, וזהו עיקר התיקון שרוצים בו" (אספק מכתבים חלק ב' דף קפ"ח).

אף על פי שאנחנו מרגישים לעיתים דחויים ובודדים, עוזבים ורחוקים, אנחנו לא מאמינים שזאת האמת. אנחנו

<p>על השבוע יזכר מהר"ר יואל ווייס ה"ר צפת</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר אברהם ב"ר אנשיין ה"ר ירושלים</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר חיים וואלרשטיין ה"ר ירושלים</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר אריה סטארעטש ה"ר ירושלים</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר שמעון חזון ה"ר צפת</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר אלישע גוימאן ה"ר ירושלים</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת אירוסים בתו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר שמחה ראובן ושו חיים מאיר פישער ה"ר ירושלים</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת נדחתו/בתו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר נחמן יוסף פישער ה"ר ירושלים</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בתו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר בעריש שערה ה"ר בית שמש</p> <p>שחרים 500 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בתו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>	<p>על השבוע יזכר מהר"ר יהודה צבי ברוין ה"ר בית שמש</p> <p>שחרים 1000 גליונות</p> <p>לרגל שמחת הולדת בנו למז"ש ימלא ה' כל משאלות לבו לשבח</p>
--	--	---	--	--	--	--	---	--	--

שלהבת המועד

אור המועדים
כמסנת רבינו
הקדוש

הרה"ח ר' יואל משי שליט"א

סדר ימי הפורים מבואם ועד צאתם

שבת זכור

בשבת זו אנו זוכים לקיים מצות עשה של "זכירת מעשה עמלק" ומצות לא תעשה של "לא תשכח". ועלינו להאמין שאכן ע"י קיום מצוה זו אנו מתחילים כוחו ומוחקים זכרו בכל דור ודור ובכל שנה ושנה!

הכלי לקבל האור - ישוב הדעת ושלוות הנפש

תיכף בכניסת הלילה יורד האור של ימי הפורים, וצריכים להיכנס ליום הזה בהתלהבות נפלאה ובשמחה גדולה.

וכאן המקום להזהיר לבל יכנס האדם ל"לחץ" המכלה והורס כל חלקה טובה, הרי כאמור היסוד צריך להיות בנוי ועומד על מכונו כראוי, והיסוד של פורים הלא הוא שמחה; חירות המוחין; ישוב הדעת, ואם האדם נכנס לפורים עם עול ומשא כבד "לצאת ידי חובת היום"... הוא מאבד בזה את האור של פורים...

עוד זאת עלינו לדעת שפורים זה מציאות של הארת מרדכי הצדיק, והכלי לקבלת האור הוא האמונה והבהירות שהאור של מרדכי הצדיק יאיר ויבוא גם עלי, אני עושה את ההשתדלות והאתערותא דלתתא שלי כפי יכלתי, אך האור של מרדכי הצדיק יורד ומגיע גם לאנשים הפחותים ביותר! ומבואר בספה"ק שאור כזה אינו יורד בשום זמן, לא בשבת ולא בימים טובים, הוא אור מופלא רום מעלה היורד למקומות הנמוכים ביותר של עולם העשייה!

מתנה נפלאה ויקרה זו נתן לנו מלכו של עולם, ובכן ניכנס אל היום הזה בשמחה וחודוה רבה עד למאוד, רבי נתן מבאר שחנונה ופורים הם בחינה של ביקור חולים, האור פנים של הצדיק המאיר בימים אלו מגיע ויורד אלינו, אין זה דומה למי שנכנס להיכל המלך שמתירא שמו לא ימצא חן בעיניו, אדרבה המלך יורד לבקר אותך בביתך! קבל זאת בשמחה הראויה! ברוע ובשלוות הנפש!

וכך כאשר נכנסים לזה בלי לחץ ובלי "עול" - זהו הכלי לקבל את האור כראוי, עושים הכל בישוב הדעת בתמימות ובפשיטות, לשמוח במתנה הנפלאה שניתן לנו, גילה ושמחה בו!

כניסת היום

מנהג חסידים ואנשי מעשה לילך למקוה לקראת האי יומא רבא, לובשים בגדי שבת ונכנסים בחדוה ובשמחה ליום הקדוש הבעל"ט!

תפילת ערבית בכונה עם חיות ובשמחה, "אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצוות..." השי"ת גילה אהבתו אלינו ונתן לנו את תורתו, קיימו וקיבלו - קבלת התורה באהבה, "שמע ישראל" - קבלת עול מלכות שמים באהבה, "ואמונה כל זאת" - כל הניסים שעשה עמנו מיומת עולם, "העושה גדולות עד אין חקר, ניסים ונפלאות עד אין מספר..."

והכל כאשר לימדנו רביה"ק בתמימות ובפשיטות, באמונת אומן שאכן יורד אלינו כעת אור נפלא, אור של מרדכי הצדיק, "נוכרים ונעשים בכל דור ודור", אני מאמין בזה כאילו אני רואה, והאמונה היא הכלי לקבל

האור והשפע, זהו אם כן העבודה של כניסת היום, ותפילת ערבית.

על הנסים

אנשי כנסת הגדולה תיקנו הוספה מיוחדת בתפילת שמונה עשרה ליום הזה, להודות ולהלל להשי"ת "על הניסים ועל הפורקן וכו' שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה", וכל אחד יכול להרגיש את עצמו באמרו "בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה כשעמד עליהם המן הרשעי" - גם היום ישנו לאותו רשע הרוצה להפיל אותנו ברשתו בכל מיני אופנים, "ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו וקלקלת את מחשבתו" - השי"ת תמיד בעזרו שאנו זוכים לחטוף טוב בכל פעם אפילו אם נראים כמו שנראים, עלינו להודות לה' על החסדים שעושה עמנו בפרטי פרטיות, כל ההתפארות, כל השעשועים שמגיע מכל אחד ואחד בכל מקום שהוא.

קריאת המגילה

רבי נתן מבאר שבמגילה מונח אור שכלם ונשמתם של מרדכי הצדיק ואסתר המלכה, וכמו שכשומרים תהלים צריכים למצוא את עצמו בתהלים, וב"חצות" למצוא את עצמו ב"חצות", כמו כן צריך למצוא את עצמו במגילה, לא להיות "הקורא את המגילה למפגע", כמובא בספרים הקדושים.

'ובכל יום ויום מרדכי מהתלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר' - "מרדכי" הוא הצדיק, ו"אסתר" זה כל אחד מישראל והסתרה הסוככת עליו, "המלך" הוא מלכו של עולם, ו"אחשוורוש" ו"המן" הם הסט"א, קוראים את המגילה על עצמו, כל אחד והתעוררות שלו.

קוראים ושומעים את המגילה עם כיסופים נפלאים ובשמחה רבה, כל פעם שיש התגברות של אחשוורוש והמן מרגישים שזה ממש המעשה שלי, התגברות היצה"ר - המן עמלק שעושה חלישות הדעת, הרוצה להשמיד להרוג ולאבד, הריגה של קרירות "אשר קרן", פגם הברית והקדושה, פגם האמונה, המן עמלק שרוצה להסתיר את אור הצדיק האמת בבלבולים וכל מיני מניעת המוח למיניהם.

האדם יכול למצוא את כל המעברים שלו במגילה, וכל הלומד אפילו מעט בדבריו הנפלאים והמתוקים של רבי נתן בליקוטי הלכות יכול להכין עצמו לזה, 'ומדרכי מתהלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה', יש בזה מוראדיגע כיסופים והתעוררות, כמו כן פסוק 'ומדרכי ידע את כל אשר נעשה וגו' וזעק זעקה גדולה ומרה, 'וישט המלך את שרביט הזהב', בהתעוררות וכיסופים אנו מקבלים כתב ממרדכי הצדיק למקום בו נפלת, ועי"ז 'ורבים מעמי הארץ מתייהדים' - אני הוא מאותם עמי הארץ, אני צריך להתייחד, אני צריך תיקון, והצדיק בא אלי ומאיר אורו לתקנני! זאת ועוד פסוקים רבים אשר האדם מוצא עצמו בהם, אם בהתעוררות ואם בהתחזקות, 'להודינו היתה אורה ושמחה וששון ויקר'!

אצל אנשי שלומינו ראו בחוש איך שמעו את המגילה בהתעוררות נפלאה בד בבד עם שמחה נפלאה, יראה עילאה דעילאה מתוך שמחה, כמורמוז בזה"ק "פורים כיפורים", פורים ויום כיפור הם כחד, כל התיקונים שנעשים ביום כיפור בכניסת הכ"ג לפני ולפנים והקרבנות הקרבנות וכו', כל זה נעשה גם בפורים, רק ההבדל הוא שעיקרו של יום כיפור הוא יראה וצריכים לערבו עם שמחה, ואילו עיקרו של ימי הפורים הוא שמחה יחד עם יראה עילאה דעילאה, כמבואר בהלכות בכור בהבמה טהורה, הוא מין יראה שכולו דביקות; כולו אהבה; כולו כיסופים; כולו התקרבות.

ליל פורים

אנ"ש ניצלו את עבודת ליל פורים לצאת ליער להתבודד לפני אדון עולם ב"ה, והעיקר להקדים לישון בלילה ולקום ככל המוקדם, מי שיכול לקום חצות מה טוב, ואם קשה לקום חצות - עכ"פ לקום לפנות בוקר, שעה-שעה וחצי קודם הנץ, אם ביכלתו לצאת ליער מה טוב ומה נעים, ואם לא - יכנס לביהמ"ד או לכל מקום שיכול להתבודד, לזכור שי"ל הפושט יד נותנים לו!"

לשוח לבו לפני השי"ת כדבעי, לבטא בפה מלא כל הרצונות והכיסופים, רבי נתן אומר בהלכות מתנה שאוצר מתנת חנים נפתח ביום הפורים, אפשר לפעול דברים גדולים - "כל הפושט יד נותנים לו".

היום כל ההתחלות הם מפורים

רביה"ק בתורה ע"ד (מ"ג) דיבר בקדשו שבתחילה היו כל ההתחלות מפסח, ועכשיו - און היינט, ולא סיים, רביה"ק לא גילה מאין הם ההתחלות היום.

מורנו הרה"ק רבי נתן זיע"א אומר בליקוטי הלכות שהבין מדברי רביה"ק שהיום כל ההתחלות הם מפורים! וממילא אם זכינו לדעת שכל ההתחלות הם מפורים, וידוע שכל הבנין תלוי ועומד על חוזק היסוד, על כן צריך להעמיד את היסוד - הם ימי הפורים - כראוי וכנכון.

נוכרים ונעשים בכל שנה ושנה

הנהגה מובא בכתבי האריז"ל שבכל י"ט נתעורר שוב הנס שנעשה אז, ובפרט בימי הפורים שהכתוב אומר 'והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור', לכן בכל שנה לפני פורים יש את ההתגברות של המן עמלק, וצריכים לזעק ולצעוק להשי"ת, ובשעת המגילה נשפעים ומאירים האורות הגדולות שהיו אז בשעת הנס.

עבודת הצעקה בתענית אסתר

טרם ימי הפורים התקינו חכמינו ז"ל להתענות 'תענית אסתר', צריכים לנצל את היום כדבעי, לבלות הרבה בתפילות ובקשות, מי שביכולתו יזרו את עצמו לקום חצות או לפנות בוקר, ובכל אופן לנצל את היום כראוי, לומר 'ליקוטי תפילות' - ישנם הרבה תפילות בליקוטי תפילות על פורים, "זיך אויסשריען"... רבי נתן מבקש בתפילותיו שיזכה לצעוק בתענית אסתר זעקה גדולה ומרה, להרבות באמירת תהלים ובהתבודדות, לפעול שזוכה באמת להתחלה טובה, זה העבודה של תענית אסתר, היו מאישי שהלכו לקברי צדיקים ושם עבדו עבודתם ביום הזה.

רבי נתן מבאר שבפורים יש הולדת המוחין, ובדברי רביה"ק מבואר שאי אפשר לזכות להולדת המוחין רק על ידי צעקה, "שועתינו קבל ושמע צעקתנו וזעק תעלומות", על ידי הע' קלין שצועקים, וממילא כדי לזכות למוחין של פורים צריכים לצעוק לפני זה, "צום" גימטריא "קול", כי חלק העיקרי של הצום הוא לצעוק להשי"ת.

ובכן עיקר העבודה של 'תענית אסתר' הוא הצעקה להשי"ת, וכמובן שכל אחד יעמוד על משמרתו לבל יעבור יום זה בלי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו.

עבודת התענית גופא

שוב יש עצם הענין של הצום שהוא תיקון לחטא שנהנו מסעודתו של אותו רשע, ועי"כ זוכים לאור של מרדכי הצדיק ביום הפורים כמבואר כל זה בדברי רבי נתן, ובמקום אחד מבאר שבתענית אסתר צריכים להתבייש מאוד להכניס הכף לפה מרוב בושה גדולה, ואילו ביום הפורים עצמו הוא ההיפך שיש מצוה של משתה ושמחה, עכ"פ כאשר האדם מרגיש איהו רעבון ביום התענית יחשוב "עם הרעבון הזה אני מתקן כל האכילות שלי שאינם כראוי", מתקנים בזה כל האכילות וזוכים לבושה דקדושה, ובוה נעשים כל התיקונים, ועי"ז נולדים המוחין של פורים, זהו העבודה של 'תענית אסתר'.

